

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 293/2004 privind Statutul funcționarilor publici cu statut special din Administrația Națională a Penitenciarelor

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1.Descrierea situației actuale și schimbări preconizate

Aplicarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 293/2004 privind Statutul funcționarilor publici din Administrația Națională a Penitenciarelor, după intrarea în vigoare, a relevat ca fiind necesare o serie de modificări și completări ale unor articole, care prin cuprinsul lor îngreunează procedurile de ocupare a posturilor vacante în sistemul penitenciar și în acest sens nu s-ar putea asigura cu maximum de celeritate resursa umană potrivită fiecărui post, aceasta având consecințe negative imediate asupra sistemului penitenciar. **În prezent, în sistemul administrației penitenciare există un deficit acut de personal încadrat, din totalul de 15.312 de posturi prevăzute sunt vacante 2.609 posturi, din care 1.509 sunt în sectorul operativ, siguranța deținerii și aplicarea regimurilor, adică mai mult de 50% din totalul posturilor vacante. Astfel, sunt unități de penitenciare care funcționează cu numai 40% din efectivele de personal prevăzute.** Spre deosebire de media europeană, unde unui cadru de penitenciar îi revin doi/trei deținuți, în România media este cu mult sub cea europeană (1/5), în condițiile în care Legea nr. 275/2006, privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, la art. 196, prevede respectarea unei proporții de **minim un lucrător la 3 persoane private de libertate**. Sunt unități penitenciare unde raportul menționat este de 1 la 7 sau chiar 1 la 19.

Lipsa acută de personal are consecințe negative imediate asupra sistemului penitenciar în ceea ce privește:

- *asigurarea dreptului la asistență medicală a persoanelor*

private de libertate, din cauza existenței posturilor vacante unice la nivelul penitenciarelor (media stomatolog farmacist etc). Folosirea sistemului public de sănătate implică cheltuieli suplimentare legate de asigurarea mijloacelor logistice, transport, escortare a persoanelor etc.

- asigurarea drepturilor persoanelor private de libertate, care se realizează cu un personal insuficient, supus unui grad ridicat de uzură și care este nevoit să presteze constant ore suplimentare;

- asigurarea drepturilor legale ale cadrelor de penitenciare cum sunt: imposibilitatea de a acorda concediul legal de odihnă, plata orelor suplimentare etc.

În aceste condiții, riscul de a apărea evenimente negative privind siguranța deținerii este tot mai mare (evadări, răzvrățiri, atacuri asupra personalului etc).

Față de cele prezentate, se impune de urgență adoptarea unor măsuri legislative corespunzătoare, în sensul acoperirii deficitului de personal existent și evitării părăsirii sistemului. Astfel, se impune modificarea prevederilor referitoare la ocuparea posturilor vacante, deoarece în forma actuală a legii, Ministerul Justiției se află în imposibilitatea organizării concursurilor pentru ocuparea posturilor vacante. În situația în care ar rămâne în vigoare prevederile legale actuale referitoare la organizarea concursurilor pentru ocuparea posturilor vacante, menționăm că procedura s-a finalizat după o perioadă de peste 6 luni, ceea ce nu ar permite ocuparea posturilor vacante la unitățile subordonate, care se confruntă cu o lipsă acută de personal. În ceea ce privește personalul care asigură pază, escortare și supraveghere a persoanelor private de libertate, precizăm că există un număr mare de posturi vacante, iar neacoperirea acestora este de natură să creeze presiune socială.

De asemenea, având în vedere media scăzută de vârstă a personalului din sistemul penitenciar, se impune modificarea art.20¹, deoarece în situația în care aceștia nu ar putea ocupa funcții prevăzute cu mai mult de două grade, față de funcția avută, nu ar exista interes pentru angajarea în sistemul penitenciar. De asemenea, personalul acesta nu ar avea acces la funcțiile de conducere, având în vedere că aceste funcții sunt prevăzute cu gradul de comisar șef, conform Hotărârii Guvernului 135/2007 privind stabilirea coeficienților de ierarhizare a salariilor pe grade profesionale pentru funcționarii publici cu statut special din Ministerul Justiției și din sistemul administrației penitenciare.

Având în vedere că în forma actuală a Legii nr.293/2004, cu modificările și completările ulterioare, se limitează accesul agenților în corpul ofițerilor din sistemul administrației penitenciare numai în funcții publice de execuție, precum și faptul că se impune condiția vechimii în sistem numai pentru ofițerii care doresc să acceadă la o funcție de conducere, ceea ce creează o situație discriminatorie pentru aceste categorii profesionale, se impune modificarea prevederilor articolelor 27 și 28.

De asemenea, având în vedere că, în prezent, art.37 alin.(2) din Legea nr.293/2004, prevede că în situația în care drepturile salariale corespunzătoare funcției pe care este delegat, detașat sau, după caz, trecut temporar în altă funcție sunt mai mari, funcționarii publici cu statut special beneficiază de aceste drepturi salariale, deși delegarea reprezintă exercitarea temporară, din dispoziția angajatorului, de către salariat, a unor lucrări sau sarcini corespunzătoare atribuțiilor de serviciu în afara locului său de muncă, iar pe durata delegării, salariatul își păstrează funcția și toate celelalte drepturi salariale, se impune modificarea și a acestui articol.

Totodată, luând în considerare faptul că, în forma actuală a Legii nr.293/2004, cu modificările și completările ulterioare, nu sunt stabilite în mod clar drepturile de care beneficiază funcționarii publici cu statut special din Ministerul Justiției, inclusiv în cazul transferului, delegării sau detașării, a fost modificat în acest sens articolul 74 din actul normativ menționat.

Față de cele prezentate, se impune de urgență adoptarea unor măsuri legislative corespunzătoare, în sensul acoperirii deficitului de personal existent și evitării părăsirii sistemului. Astfel, se propune, în principal, următoarele:

- modificarea normelor referitoare la organizarea concursurilor pentru ocuparea posturilor vacante;
- modificarea prevederilor prin care se limitează accesul agenților în corpul ofițerilor din sistemul administrației penitenciare numai în funcții publice de execuție, precum și cele care impun condiția vechimii în sistem numai pentru ofițerii care doresc să acceadă la o funcție de conducere;
- eliminarea discriminărilor create între categoriile de personal din sistemul administrației penitenciare privind acordarea compensației lunare pentru chirie. Se înlocuiește forma actuală a articolului din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2008, deoarece formularea „prima numire în funcție” poate duce la diverse interpretări contradictorii,

	întrucât foarte multe persoane care în prezent beneficiază de compensarea lunară a chiriei nu mai ocupă funcția pe care au fost încadrați inițial în sistem și în acest fel ar pierde dreptul. <i>Lipsa mențiunii „în localitatea în care își desfășoară activitatea”, de la alin.(4) al art.38, a condus la diverse interpretări contradictorii, întrucât în prezent există salariați care beneficiază de compensarea lunară a chiriei, care si-au vândut locuința din localitatea de domiciliu, iar ulterior, prin mutare, detașare, ocupare a unor funcții prin concurs, au ajuns în alte localități fără să aibă, totuși, posibilități materiale de a achiziționa o locuință nouă;</i> - <u>reglementarea sancțiunilor aplicabile funcționarilor publici cu statut special. Prin proiect se urmărește ca sancțiunea să aibă un caracter concret, precum și ca nici o sancțiune disciplinara care produce efecte să nu poată fi aplicată fără efectuarea unei cercetări prealabile si fără sa se urmărească toate etapele acordându-se prezumția de nevinovăție;</u> - <i>reglementarea cu claritate a drepturilor de care beneficiază funcționarii publici cu statut special din Ministerul Justiției.</i>
3. Alte informații	
Secțiunea a 3-a Impactul socio-economic al proiectului de act normativ	
1. Impactul macroeconomic	Nu există.
2. Impactul asupra mediului afaceri	Nu există.
3. Impactul social	Nu există
4. Impactul asupra mediului	Nu există.
5. Alte informații	
Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (5 ani) Nu există.	
Secțiunea a 5 –a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare	
1. Proiecte de acte normative suplimentare	Proiectul de act normativ va necesita, după aprobare, adoptarea unor acte normative subsidiare, respectiv ordine al ministrului justiției referitoare la aprobarea regulamentului privind ocuparea funcțiilor de conducere, de execuție, avansarea funcționarilor publici cu statut special.

2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie	Actul normativ nu se referă la acest subiect	
3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente	Actul normativ nu se referă la acest subiect	
4. Evaluarea conformității:		
Denumirea actului sau documentului comunitar, numărul, data adoptării și data publicării	Gradul de conformitate (se conformează/nu se conformează)	Comentarii
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Actul normativ nu se referă la acest subiect	

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul a fost elaborat cu consultarea structurilor din Administrația Națională a Penitenciarelor, a unităților subordonate acestuia din cadrul sistemului administrației penitenciare și al organizațiilor sindicale reprezentative	
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare sunt direct interesați de aplicarea dispozițiilor proiectului.	
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Actul normativ nu se referă la acest subiect	
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind	Actul normativ nu se referă la acest subiect	

constituirea consiliilor interministeriale permanente	
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi.	Proiectul de act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ, prin avizul nr. 1529/28.11.2008.
6. Alte informații	
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării actului normativ	Actul normativ nu se referă la acest subiect
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.	Actul normativ nu se referă la acest subiect
3. Alte informații	
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Actul normativ nu se referă la acest subiect
2. Alte informații	

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 293/2004 privind Statutul funcționarilor publici cu statut special din Administrația Națională a Penitenciarelor, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Tăriceanu', is written over a stylized, abstract graphic element that resembles a large, bold letter 'T' or a signature flourish.

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU